

NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ CÔNG TÁC CHỦ NHIỆM LỚP TẠI TRƯỜNG PHỔ THÔNG

IMPROVE EFFECTIVENESS OF MANAGEMENT
OF HOMEROOM TEACHERS IN HIGH SCHOOL

HÀ THỊ KIM SA^(*)

TÓM TẮT: Công tác chủ nhiệm lớp tại trường phổ thông giữ vai trò quan trọng trong hệ thống công tác giáo dục toàn diện học sinh. Ở tầm vi mô, hiệu trưởng chỉ đạo công tác chủ nhiệm lớp trong trường học. Do đó, chú trọng thực hiện các biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý công tác chủ nhiệm lớp là vấn đề cần được mỗi cán bộ quản lý trường phổ thông nghiên cứu thấu đáo và triển khai thực hiện trong quá trình quản lý hoạt động giáo dục tại đơn vị. Chính ý chí và sự năng động của hiệu trưởng trong quá trình quản lý công tác chủ nhiệm nói riêng và quản lý hoạt động giáo dục của nhà trường nói chung tạo nên ý chí đổi mới công tác chủ nhiệm của đội ngũ giáo viên chủ nhiệm và của cả tập thể sư phạm, hình thành chất lượng mới cao hơn trong nhiệm vụ và mục tiêu giáo dục toàn diện học sinh.

Từ khóa: giáo viên chủ nhiệm, quản lý công tác chủ nhiệm lớp ở trường phổ thông.

ABSTRACT: Class management in high school plays an important role in the comprehensive education system for students. At the micro level, the principal directs the class management in the school. Therefore, class management should be paid to the implementation of measures to improve the management effectiveness of homeroom teacher should be considered by each school management staff and implemented in the process of management activities at educational units. It is the will and dynamics of the principal in the management of the homeroom teachers in particular and the management of the school's activities in general to create the will to innovate the responsibility of the head of the teacher team and the whole of the pedagogical community, to form new higher quality in the mission and goal of comprehensive education for students.

Keywords: homeroom teachers, class management.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Chỉ thị về nhiệm vụ chủ yếu của ngành Giáo dục năm học 2017 – 2018, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo yêu cầu toàn ngành quán triệt phương hướng tăng cường

nề nếp, kỷ cương, dân chủ trong nhà trường, xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng, chống bạo lực học đường; tập trung nâng cao chất lượng giáo dục ở các cấp học và trình

^(*) TS. Chủ tịch Hội đồng Quản trị kiêm Hiệu trưởng Trường Trung học Cơ sở - Trung học Phổ thông Hồng Hà, Thành phố Hồ Chí Minh, Email: minhpham09@yahoo.com

độ đào tạo; quan tâm phát triển phẩm chất, năng lực người học; chú trọng giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống và ý thức chấp hành pháp luật cho học sinh [1]. Trong phạm vi giáo dục phổ thông, cần tập trung đổi mới phương thức dạy học; chú trọng việc học đi đôi với hành, giáo dục nhà trường gắn với giáo dục gia đình và cộng đồng. Do đó, công tác chủ nhiệm lớp tại trường phổ thông giữ vai trò quan trọng trong nhiệm vụ giáo dục học sinh một cách toàn diện.

Ở tầm vi mô, hiệu trưởng chỉ đạo công tác chủ nhiệm lớp trong trường học. Do đó, chú trọng thực hiện các biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý công tác chủ nhiệm lớp là vấn đề cần được mỗi cán bộ quản lý trường phổ thông nghiên cứu thấu đáo và triển khai thực hiện trong quá trình quản lý hoạt động giáo dục tại đơn vị.

2. NỘI DUNG

Lứa tuổi của học sinh phổ thông là lứa tuổi rất cần sự giúp đỡ và định hướng của người lớn về hướng học, về cách sống đúng, sống đẹp, sống có ích cho bản thân, cho gia đình và xã hội. Cùng với gia đình và bạn bè, giáo viên chủ nhiệm là người theo sát học sinh trong mọi hoạt động học tập và rèn luyện tại trường. Tác động của người giáo viên chủ nhiệm đối với học sinh trong mục tiêu giáo dục toàn diện các em giữ vai trò vô cùng quan trọng trong hệ thống nhiệm vụ giáo dục. Do đó, nâng cao hiệu quả quản lý công tác chủ nhiệm lớp ở trường phổ thông là nhiệm vụ, đồng thời là mục tiêu đối với người cán bộ quản lý

trường học trong mọi giai đoạn phát triển của giáo dục.

Cùng với việc thực hiện đầy đủ chu trình quản lý công tác chủ nhiệm, để xây dựng và triển khai thành công biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý công tác chủ nhiệm lớp, trước hết, người hiệu trưởng phải quán triệt nhận thức của các lực lượng tham gia vào quá trình giáo dục về vai trò quan trọng của giáo viên chủ nhiệm đối với học sinh.

Trong trường học, giáo viên chủ nhiệm là người thay mặt hiệu trưởng để quản lý học sinh lớp mình phụ trách; chịu trách nhiệm trước hiệu trưởng về chất lượng giáo dục toàn diện học sinh của lớp. Người giáo viên chủ nhiệm là cầu nối giữa tập thể học sinh với Ban Giám hiệu và các đoàn thể, các tổ chức xã hội trong, ngoài nhà trường; là cầu nối giữa trường học với cha mẹ học sinh.

Vì thế, giáo viên chủ nhiệm là nhà quản lý giáo dục, quản lý và giáo dục một tập thể học sinh theo phân công phân nhiệm, chuẩn bị nền tảng vững chắc để một thế hệ công dân trẻ thẳng bước vào đời.

Khi đã tạo nhận thức đúng và đủ về tầm quan trọng của vai trò giáo viên chủ nhiệm trong công tác giáo dục học sinh, người hiệu trưởng tăng cường công tác tuyên truyền, bồi dưỡng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm, giúp đội ngũ nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện học sinh, phát huy lực lượng chủ nhiệm lớp đúng hướng và hiệu quả.

Nội dung bồi dưỡng gồm mục tiêu đổi mới, yêu cầu đổi mới và biện pháp đổi mới công tác chủ nhiệm lớp trong giai đoạn giáo dục Việt Nam hội nhập quốc tế.

Mục tiêu đổi mới công tác chủ nhiệm lớp tại trường phổ thông nhằm đào tạo nên một thế hệ *“học sinh phát triển hài hòa về thể chất và tinh thần; trở thành người học tích cực, tự tin, có ý thức lựa chọn nghề nghiệp và học tập suốt đời; có những phẩm chất tốt đẹp và năng lực cần thiết để trở thành người công dân có trách nhiệm, người lao động có văn hóa, cần cù, sáng tạo, đáp ứng nhu cầu phát triển của cá nhân và yêu cầu của sự nghiệp xây dựng, bảo vệ đất nước trong thời đại toàn cầu hóa và cách mạng công nghiệp mới”* [2].

Đổi mới công tác chủ nhiệm lớp tại đơn vị yêu cầu người giáo viên chủ nhiệm đổi mới phương pháp giáo dục toàn diện học sinh, chú trọng tích cực hóa hoạt động của học sinh.

Từ mục tiêu và yêu cầu đổi mới công tác chủ nhiệm lớp, biện pháp đổi mới công tác chủ nhiệm lớp tập trung vào nhiệm vụ hình thành niềm vui, niềm tin nơi học sinh khi đến trường, bồi dưỡng kỹ năng sống, tăng cường giáo dục giá trị sống nơi học sinh.

Cùng với những nhiệm vụ rất quen thuộc của người giáo viên chủ nhiệm như lập lý lịch trích ngang của học sinh, xác định mức độ học lực, hạnh kiểm học sinh, thông tin liên lạc giữa trường học và gia đình học sinh, giáo viên chủ nhiệm phải đồng thời là người thầy, người cha, người

mẹ, người anh, người chị hiểu được hoàn cảnh học tập của mỗi học sinh, biết được hoàn cảnh gia đình học sinh để thấu hiểu và chia sẻ cùng các em những khó khăn hoặc thuận lợi trong cuộc sống, trong học tập. Trong giai đoạn thực hiện cuộc cách mạng 4.0, các phương tiện công nghệ thông tin cập nhật và lưu trữ các chỉ số về lý lịch học sinh, về trình độ học sinh một cách nhanh chóng, chính xác. Tuy vậy, không một phương tiện nào có thể thay thế được sự quan tâm, chăm sóc của người mẹ, người cha và các thầy cô đối với đời sống tinh cảm của học sinh. Từ những thông tin về hoàn cảnh và điều kiện học tập của học sinh, các thầy cô giáo chủ nhiệm tận tụy với học sinh, tận lực với nghề sẽ xây dựng nên kế hoạch chủ nhiệm theo hướng cá thể hóa học sinh, dự báo xu hướng tổ chức giáo dục, dạy học phù hợp điều kiện khả năng của từng học sinh nhằm đạt hiệu quả cao nhất trong công tác giáo dục các em. Với tình thương yêu học sinh và bản lĩnh sư phạm, trong quá trình giáo dục mỗi học sinh, giáo viên chủ nhiệm trở thành người bạn lớn đáng tin cậy để các em có thể gửi gắm tâm tư, nguyện vọng; từ đó, các thầy cô chủ nhiệm tìm được giải pháp tối ưu trong điều kiện cụ thể để uốn nắn học sinh ngày càng tốt hơn, các em có nhiều cơ hội được tư vấn những định hướng tích cực trong học tập và trong cuộc sống. Nếu được động viên, quan tâm kịp thời, học sinh có thể phát huy tất cả năng lực của mình vào học tập, tu dưỡng bản thân và sẽ đạt được những thành tựu nhất định.

Đề đội ngũ giáo viên chủ nhiệm đạt hiệu quả cao trong nhiệm vụ này, người hiệu trưởng xây dựng nội dung bồi dưỡng tập trung vào kỹ năng tư vấn học đường, kỹ năng giáo dục giá trị sống, giáo dục kỹ năng sống phù hợp với tâm sinh lý và lứa tuổi học sinh phổ thông; xây dựng một đội ngũ sư phạm không chỉ có nhiệt tình mà còn vững vàng về kỹ năng thực hiện đổi mới phương pháp giáo dục toàn diện học sinh.

Bên cạnh nhiệm vụ đổi mới nội dung bồi dưỡng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm, trong quá trình nâng cao hiệu quả quản lý công tác chủ nhiệm lớp tại trường phổ thông, người hiệu trưởng có những tác động phát huy tốt cả nội lực và ngoại lực, tạo được sự phối kết hợp chặt chẽ giữa các đoàn thể trong nhà trường, đồng thời tạo được sự gắn kết mật thiết giữa nhà trường, gia đình, xã hội, thúc đẩy nhanh quá trình đạt mục tiêu đổi mới công tác chủ nhiệm

nói riêng và mục tiêu giáo dục toàn diện của đơn vị nói chung.

3. KẾT LUẬN

Công tác chủ nhiệm lớp tại trường phổ thông giữ vai trò quan trọng trong hệ thống công tác giáo dục toàn diện học sinh.

Tuổi học sinh hồn nhiên, trong sáng, nếu được giáo dục bằng tất cả tình thương và trách nhiệm của đội ngũ những người thầy chuẩn mực, các em sẽ phát huy được tối đa những phẩm chất tốt đẹp cùng trí lực và thể lực, trở thành nguồn nhân lực chất lượng cao cho đất nước thời kỳ hội nhập quốc tế.

Chính ý chí và sự năng động của hiệu trưởng trong quá trình quản lý công tác chủ nhiệm nói riêng và quản lý hoạt động giáo dục của nhà trường nói chung tạo nên ý chí đổi mới công tác chủ nhiệm của đội ngũ giáo viên chủ nhiệm và của cả tập thể sư phạm, hình thành chất lượng mới cao hơn trong nhiệm vụ và mục tiêu giáo dục toàn diện học sinh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chỉ thị về nhiệm vụ chủ yếu năm học 2017-2018 của ngành Giáo dục – Bộ Giáo dục và Đào tạo – Năm 2017.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2007), *Chương trình Giáo dục phổ thông - Chương trình tổng thể*.
3. Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo (2007), *Điều lệ trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học - Ban hành kèm theo Quyết định số 07/2007/QĐ-BGDĐT ngày 02/04/2007*.
4. Nghị quyết số 29-NQ/TW Hội nghị lần thứ 8 của Ban Chấp hành Trung ương Khóa XI.

Ngày nhận bài: 18/01/2018. Ngày biên tập xong: 06/02/2018. Duyệt đăng: 17/3/2018.